

Сила духу - не просто слова! Сила духу - це правда жива!

СИЛА ДУХУ

Видається з вересня 2003 року
7 квітня 2026 року

Всеукраїнська організація
«СОЮЗ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ УКРАЇНИ»

№ 14 (1066)

Медичний висновок про дитину з інвалідністю: нова форма та уточнення процедури

26 січня 2026 року набрав чинності наказ Міністерства охорони здоров'я України від 10 листопада 2025 року № 1697, яким внесено зміни до Порядку видачі медичного висновку про дитину з інвалідністю віком до 18 років.

Документом уточнено процедуру встановлення медичних показань для встановлення інвалідності у дитини, порядок оформлення та направлення медичного висновку, строки направлення перед досягненням 18-річчя, а також затверджено нову

редакцію форми первинної облікової документації № 080/о «Медичний висновок про дитину з інвалідністю віком до 18 років».

Що змінилося: ключові новації

1. Хто встановлює медичні показання та оформлює висновок

Встановлення у дитини віком до 18 років медичних показань для встановлення їй інвалідності та оформлення відповідного висновку здійснюється лікарсько-консультативними комісіями (ЛКК) закладу охорони здоров'я за місцем медичного обслуговування дитини — після стаціонарного або амбулаторного обстеження; також — після особистого огляду та за наявності форми № 027/о або № 028/о.

2. Оформлення у двох примірниках та маршрут

Медичний висновок оформлюється у двох примірниках: один видається батькам або іншим законним представникам дитини, другий у 3-денний строк надсилається до територіального органу Пенсійного фонду України за місцем проживання (перебування) дитини.

3. Строк направлення перед досягненням 18 років

Не раніше ніж за 2 місяці до виповнення 18 років діти з інвалідністю направляються для проведення оцінювання повсякденного функціонування особи.

4. Нова форма медичного висновку

Оновлено форму документа: додаток викладено в новій редакції — форма первинної облікової документації № 080/о «Медичний висновок про дитину з інвалідністю віком до 18 років». Також у Порядку уточнено формулювання щодо встановлення інвалідності: замість підходу «визнання дитини інвалідом» встановлено формулювання «медичних показань для встановлення їй інвалідності».

Кому це важливо

Батькам і законним представникам важливо врахувати, що висновок оформлюється в закладі охорони здоров'я за місцем медичного обслуговування дитини, а один примірник видається на руки — його можна використовувати як документальне підтвердження статусу. Якщо дитині наближається 18 років, варто планувати звернення завчасно: направлення для подальшого оцінювання здійснюється не раніше ніж за 2 місяці до повноліття.

Прес-служба Міністерства охорони здоров'я України

Анонс

3 стор.

Про приємну подію,
яка надихнула
на продуктивну діяльність

4 стор.

Телефонуй і отримаєш
відповідь

5-6 стор.

І на сонці бувають плями

6 стор.

У Полтавській області
ветерани-особи
з інвалідністю в наслідок
війни отримують можливість
знову сісти за кермо

7 стор.

Інтеграція гендерної
рівності та інклюзії

**КОЖЕН ПЕРЕДПЛАТНИК
Є АКТИВНИМ УЧАСНИКОМ
РУХУ ЗА ПРАВА ЛЮДЕЙ
З ІНВАЛІДНІСТЮ**

*Передплата на незалежну
українську газету «Сила духу»
триває протягом всього року!*

Всеукраїнська газета «Сила
духу» - друг, порадник та кон-
сультант людей з інвалідністю
та усіх небайдужих.

На сторінках видання розгля-
даються питання соціального
та юридичного захисту, пра-
цевлаштування та освіти,
реабілітації та дозвілля людей
з інвалідністю. А ще - пора-
ди психологів, кухарів, та
астрологів.

Будьте з «Силою духу»!

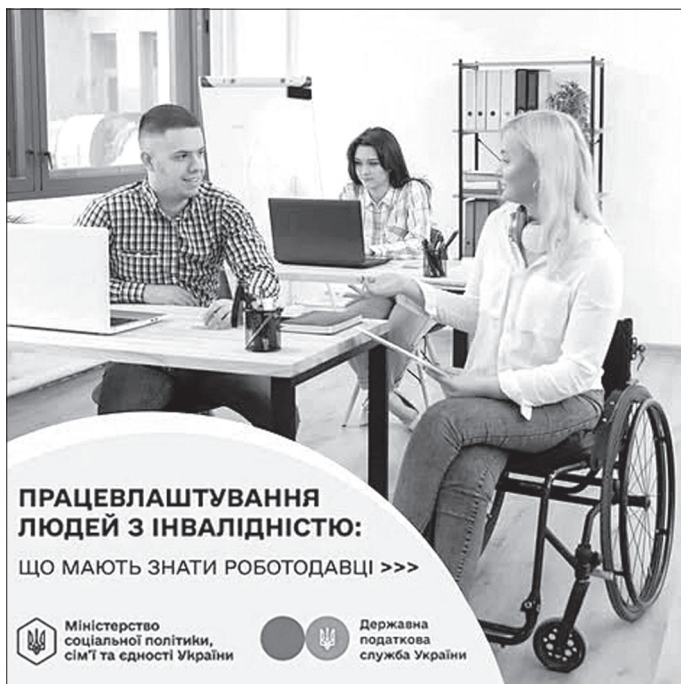
Читайте нас!
Передплатуйте нас!

РАЗОМ МИ СИЛА!

В Україні почали діяти нові правила підтримки працевлаштування людей з інвалідністю

Закон України № 4219-IX вносить чіткість у питання соціального внеску: хто, скільки та куди має сплачувати. Це важливий крок до створення інклюзивного середовища, де кожен має рівні можливості для самореалізації.

**ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ
ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ:**

ЩО МАЮТЬ ЗНАТИ РОБОТОДАВЦІ >>>

Міністерство
соціальної політики,
сім'ї та єдності України

Державна
податкова
служба України

Ось найголовніші зміни, що варто знати роботодавцям:

- Хто є платниками?

Відтепер внесок на підтримку працевлаштування людей з інвалідністю сплачують усі роботодавці: як приватного, так і державного чи комунального секторів.

- Коли виникає обов'язок сплати?

Роботодавець стає платником внеску, якщо одночасно виконуються дві умови:

- Середньооблікова кількість працівників у кварталі становить 8 і більше осіб.

- У відповідному кварталі не був виконаний норматив робочих місць для людей з інвалідністю.

- Які діють нормативи на квартал?

- 1 робоче місце — якщо у команді від 8 до 25 працівників.

- 4% від загальної кількості — якщо понад 25 працівників.

- 2% — для медзакладів, реабілітаційних центрів та надавачів соціальних послуг.

- Як розраховується внесок?

Виконання нормативу звільняє від сплати. Якщо ж його не дотримано, сума розраховується за формулою: 40% середньомісячної зарплати × 3 місяці × різниця між нормативом і фактичною кількістю працевлаштованих людей з інвалідністю.

- Куди сплачувати?

З 1 січня 2026 року діють нові рахунки за кодом бюджетної класифікації 50070100. Перевірити актуальні реквізити можна на сайті Казначейства або субсайтах ДПС.

**Тетяна ЛОМАКІНА, радниця - уповноважена
Президента України з безбар'єрності**

Програма «Доступні ліки» оновились: які препарати додали до переліку

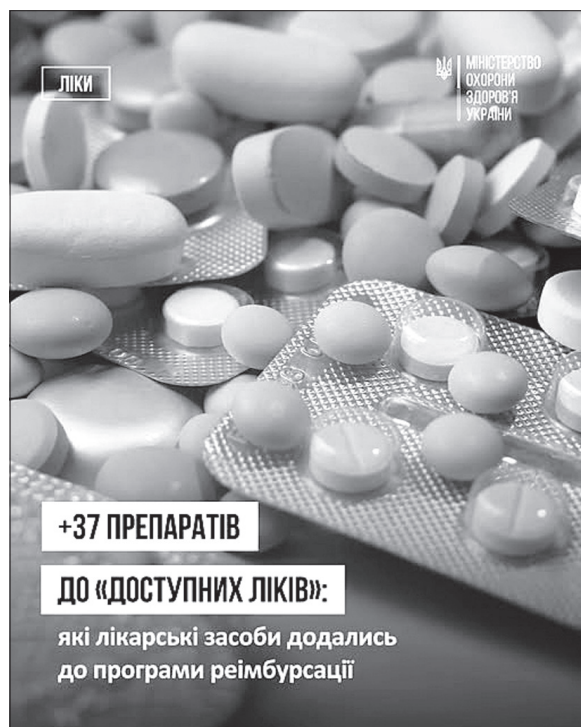
Міністерство охорони здоров'я України оновило перелік лікарських засобів і медичних виробів, які підлягають реімбурсації за програмою «Доступні ліки». Відповідний наказ МОЗ України набрав чинності 31 березня 2026 року.

Відтепер пацієнти можуть отримувати за програмою ще більше необхідних препаратів безоплатно або з частковою доплатою — за електронним рецептом. До оновленого переліку додано 37 нових препаратів у різних дозуваннях.

Із цих 37 нових позицій уперше до програми включено лікарські засоби з двома діючими речовинами — Оспамокс (амоксцилін) та Унілат (офлоксацин). В інших випадках йдеться про розширення переліку торгових назв препаратів із діючими речовинами, які вже були доступні в межах програми. Так, для пацієнтів розширюється вибір лікарських засобів, які можна отримати в межах програми реімбурсації.

Нові препарати додано за кількома напрямками: для лікування серцево-судинних та інфекційних захворювань, цукрового діабету, психічних і поведінкових розладів, епілепсії, хвороби Паркінсона, захворювань органів дихання, офтальмологічних захворювань. Також для профілактики під час вагітності, лікування мігрені й окремих онкологічних захворювань.

Зокрема, за напрямком серцево-судинних захворювань до програми включено Телпрес плюс (телмісартан + гідрохлортиазид),

+37 ПРЕПАРАТІВ

ДО «ДОСТУПНИХ ЛІКІВ»:

які лікарські засоби додалися
до програми реімбурсації

Індап (індапамід), Тиурекс (гідрохлортіазид), Верошпірон (спіронолактон), Торадів (торасемід), Ацекор Кардіо (ацетилсаліцилова кислота).

Для лікування інфекційних захворювань у дітей до переліку додано Оспамокс (амоксцилін), Трикасайд (метронідазол), Уніфлос (офлоксацин), Ципронекс (ципрофлоксацин). Саме амоксицилін і офлоксацин стали новими діючими речовинами, які вперше з'явилися в програмі.

За напрямом психічних і поведінкових розладів програма поповнилася препаратами Есциталопрам Тева, Асіталокс (есциталопрам), Кветирон (кветіапін).

Також до програми включено Левеніум (леветирацетам) для пацієнтів з епілепсією, Левоком ретард Асіно (леводопа + карбідоба) для лікування хвороби Паркінсона, Метафора®-SR і Метформін (метформін) для лікування цукрового діабету, Вентолін Евохалер (сальбутамол) для пацієнтів із захворюваннями органів дихання.

Окремо до переліку додано препарати для лікування глаукоми — Пролатан, Унілат, Ксалоптик Еко (латанопрост), препарат для лікування мігрені Мігрет (суматриптан), препарат для профілактики під час вагітності Фолієва кислота Астра (фолієва кислота), а також препарати для лікування злоякісних новоутворень молочної залози — Аралет (летро-

зол) та Екземарин (екземестан).

Загалом, оновлений перелік програми «Доступні ліки» тепер налічує 748 позицій. Із них 621 — це лікарські засоби, 59 — препарати інсуліну, 32 — комбіновані препарати, ще 36 — найменування медичних виробів, зокрема тест-смужок для глюкометрів.

Розширення програми є одним із ключових кроків для підвищення доступності лікування для пацієнтів із хронічними захворюваннями. У 2026 році фінансування програми «Доступні ліки» зросло на 1,8 млрд грн і становить 8,7 млрд грн. Для порівняння: у 2025 році на програму було передбачено 6,9 млрд грн.

Від початку 2026 року програмою вже скористалися понад 1,5 млн пацієнтів і пацієток. За цей час було погашено понад 3,5 млн рецептів.

У пріоритеті держави залишається боротьба із серцево-судинними захворюваннями, які є основною причиною смертності в Україні. Саме тому програма доповнюється препаратами, що забезпечують більш комплексне лікування, зокрема з урахуванням поширеного поєднання серцево-судинних захворювань, діабету та хвороб дихальної системи.

Прес-служба Міністерства охорони здоров'я України.

Про приємну подію, яка надихнула на продуктивну діяльність

Прийшов час ставити лічильники для води і я рановранці приїхав до центрального офісу, щоб усе залагодити. Там, як звичайно, не було місця для паркування транспортних засобів людям з інвалідністю, тому під'їхати довелося до центрального входу, де стояли працівники і жваво обмінювалися ранковими новинами. «Переключка» так би мовити...

І на моє паркування реакція була негативна із звичайними словами: «Я канешно вас розумію що ви на калясці, але це не привід, щоб порушувати...». Для мене це сигнал до дії. Чому їм можна порушити законодавство та ще й на користь вгодованих начальників, а мені треба паркуватися за пів кілометра і їхати по гористій місцевості, щоб уткнутися в східці? І як може цей дядько зрозуміти що таке перебування у кріслі колісному? Усе, що я думав, йому сказати не міг, бо сім сходиночок до входу красномовно говорили про те, що може складатися так, що саме його доведеться просити про допомогу із подоланням східців. Хто мені гарантуватиме що його рука не здригнеться від моїх слів і не випустить на верхній площадці мій візок)?...

Тому мовчки виліз і тільки-но набрав повітря просити допомогу, як побачив вивіску сервісного центру обслуговування клієнтів. В мене несподівано накопила ейфорія, яка не відпускала поки не покинув заклад. Я САМ заїхав у офіс, САМ міг обирати із шести столиків, які всі доступні і, оскільки це було тільки п'ять хвилин на дев'яту, у мене не було конкуренції в обслуговуванні. Отримав вичерпну інформацію і на додаток дізнався, що я ще й перший такий клієнт, тому отримав пакет і чашку. Уже тепер я зможу більш наполегливо вимагати про місце для паркування транспортних засобів людям з інвалідністю, бо не залежатиму від волі і примх дядьків, що піднімали мене раніше у цей будинок. Полтава стає доступнішою. Я люблю своє місто і хочу, щоб воно стало ще кращим.

Сергій ЧУМАК

Небезпечні предмети — смертельна загроза!

В умовах сьогодення надзвичайно важливо усвідомлювати загрозу та бути обережними з вибухонебезпечними предметами, які можуть бути будь-де. У разі виявлення підозрілого чи небезпечного предмета не можна його торкатися, пересувати чи намагатися розібрати.

Нагадаємо, як діяти, якщо ви виявили підозрілий предмет:

- обов'язково зателефонуйте на лінію 101 чи 102 та 112 й повідомте про небезпечну знахідку;
- зберігайте спокій;
- попередьте про підозрілий предмет осіб, які перебувають поруч, та позначте або обгородіть його;
- очікуйте рятувальників на безпечній відстані від місця перебування предмета.

Бережіть себе!

Патрульна поліція Полтавської області

УВАГА!
Що робити у разі виявлення підозрілих предметів

ІНФОРМУЄ директорка Департаменту соцзахисту населення
Полтавської ОДА Людмила КОРНІЄНКО

Телефонуй і отримаєш відповідь

Відповідно до чинного законодавства, кожен громадянин має право звернутись до органів державної влади та отримати необхідну інформацію, в тому числі щодо реалізації свої прав та свобод на соціальних захист.

Одним із зручних та доступних інструментів взаємодії з мешканцями, оперативного надання їм підтримки та роз'яснень є обласна «гаряча лінія» з питань соцзахисту функціонування якої забезпечує Обласний центр по нарахуванню та здійсненню соціальних виплат.

У забезпеченні функціонування профільних «гарячих ліній» є особливості. Адже важливо не лише прийняти телефонний дзвінок та зафіксувати звернення, а й знати куди перенаправили за допомогою або надати оперативну відповідь.

За I квартал 2026 р. обласна «гаряча лінія» з питань соціального захисту опрацювала 10198 звернень мешканців.

Які ж питання соціального захисту актуальні для мешканців області?

- Призначення, переоформлення, виплата державних допомог, пенсій, пільг та субсидій (599 звернення);
 - надання допомоги, забезпечення засобами реабілітації, отримання соціальних послуг (382 звернення);
 - отримання компенсацій за пільговий проїзд, підтримка ВПО (37 звернень);
 - отримання послуг соціального таксі (11 звернень);
 - надання соціальних послуг на професійній та непрофесійній основі, отримання компенсації (21 звернення);
 - повідомлення про факти домашнього насильства та потреба в підтримці (4 звернення);
 - інші запити за різною тематикою (85 звернень);
 - телефонні дзвінки від мешканців інших областей щодо різних інструментів державної підтримки (59 дзвінків).
- Нагадуємо, що на гарячу лінію мешканці в області можуть звернутись за інформацією з питань соціального захисту щодо:

- отримання соціальних та реабілітаційних послуг;
- забезпечення допоміжними засобами реабілітації та інших інструментів підтримки осіб з інвалідністю;
- грошової допомоги за кошти обласного бюджету;
- отримання підтримки для постраждалих осіб внаслідок актів агресії ворога, домашнього насильства, торгівлі людьми;
- роз'яснення та переправлення щодо отримання державних соціальних гарантій;
- розвиток альтернативних форм сімейного виховання та інше.

Інформуємо, що і надалі обласна «гаряча лінія» продовжує відповідати на дзвінки мешканців в звичному режимі:

безоплатно за номером 0-800-500-620,
з понеділка та п'ятниці з 8:00 – 17:00.

Відповідальні оператори зроблять все можливе, щоб швидко надати необхідну інформацію або перенаправити Ваш запит за належністю.

Полтавська ОВА
Департамент соцзахисту населення

**понад тисячу
звернень
надійшло на обласну
"гарячу лінію"
з питань соціального
захисту**

0-800-500-620

РОЗ'ЯСНЕННЯ НСЗУ

Сім років тому, 1 квітня 2019 року, під адміністрування НСЗУ перейшла програма реімбурсації «Доступні ліки»

Відтоді в Україні запрацював електронний рецепт — один із ключових цифрових інструментів у системі охорони здоров'я.

Електронний рецепт почав працювати у програмі реімбурсації «Доступні ліки» — і саме там показав, як цифрові рішення можуть забезпечити прозору взаємодію між лікарем, аптекою і державою.

За цей час програма «Доступні ліки» суттєво розширилася: перелік лікарських засобів зріс із 255 до 748 найменувань, із яких 279 — повністю безоплатні для пацієнтів. Кількість напрямів лікування збільшено до 20. Лише у 2025 році програмою скористалися понад 2,5 млн людей. А з моменту запуску програми понад 5,8 млн пацієнтів отримали необхідні лікарські засоби.

З роками застосування електронного рецепта розширювалося поза межі програми «Доступні ліки».

У 2022 році за е-Рецептом почали відпускатися антибіотики, а з листопада того ж року — наркотичні лікарські засоби.

З 1 квітня 2023 року електронний рецепт став обов'язковим для всіх рецептурних лікарських засобів.

Нині електронний рецепт — це звична частина маршруту пацієнта. Його можна отримати за наявності призначеної схеми лікування навіть дистанційно та використати в будь-якій аптеці без прив'язки до місця проживання.

За 7 років:

- 109,4 млн електронних рецептів виписано;

- 90,28 млн електронних рецептів погашено;

- 82,5% становить частка погашених рецептів до виписаних.

Сьогодні електронний рецепт — це не лише про зручність. Це про контроль, прозорість і доступність лікування для пацієнта.

Він став невід'ємною частиною ЕСОЗ і одним із базових інструментів, які забезпечують функціонування Програми медичних гарантій.

ЕЛЕКТРОННОМУ РЕЦЕПТУ – 7 РОКІВ:
ЯК ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ ЗМІНИЛИ ДОСТУП ДО ЛІКІВ

НАМ ПИШУТЬ

І на сонці бувають плями

Сьогодні вербна неділя. Якось роботу велику починати не хотілося, а малу завжди можна відкласти, тим більше, що є офіційна причина порятунку душі і, користуючись таким залізобетонним аргументом, задумав я зайнятися шопінгом. Мені ж він не такий і цікавий, але кататися на велосипеді, що подарував Клаус просто так по вулицях не хотілося, тому магазин «Метро» став моєю омріяною ціллю.

Чому я люблю туди їздити? Бо це був один з перших супермаркетів, що прийшов до нашої країни. І, не зважаючи на високу конкуренцію, він досі тримає позиції і має свою стійку нішу. У нього є багато місць для паркування людям з інвалідністю і навіть тоді, коли деякі несвідомі громадяни на сараях займають найближчі місця помічені знаками на асфальті, я можу припаркуватися просто в найближчій зоні до дверей. Охорона й техслужба відноситься до цього нормально, бо не будуть же вони відганяти тих несвідомих на мою користь. А ситуація тут складається саме так.

Та сьогодні я з своїм хендбайком був від такої проблеми звільнений. І ще дуже великий плюс у «Метро» - ширина дверей, проходів, під'їздів відповідає найвищим стандартам. Додавайте до цього доступний для людини на кріслі колісному туалет - все в шоколаді. Але не сьогодні. І причина проста - війна. При тривозі магазин не працює. Сонце світить яскраво і для дронів це сприятливий клімат, тому мимоволі потягнувся до укриття. Я уявляв як мене зустріне захищене вмуроване доступне укриття із різноманітними гаджетами і сервісами для постійних клієнтів. Все було з точністю до навпаки. До швейцарських витоків компанії ніякого відношення. Я не знаю хто його проектував. Вже ж робили після широкомасштабки. І ДБН не тільки 2018, а й усі наступні та-

Продовження на наступній сторінці

НАМ ПИШУТЬ

Початок на попередній сторінці

кого не мали пропустити. Просто на асфальті поклали блоки не знаю якої товщини й назвали це укриттям. Мені не відомо як тримаються при ударі приміщення без фундаменту, але логіка інженера підказує, що гірше, ніж з фундаментом. Можливо відсутність великих коштів і не дозволяє робити капітальних споруд, але, скажіть на милість, ДЛЯ ЧОГО РОБИТИ ВИСОКІ ПОРОГИ І СХОДИНКИ? Супермаркет розташований на схилі яру, який не зможе бути заповнений навіть після двох місяців тропічної безперервної зливи, бо яр виник ще за льодовикового періоду, а може й раніше і може вмістити кілька кубічних кілометрів води. Тоді до чого ця бар'єрність? Скажіть мені, дорогі мої читачі.

Сергій СРІБНИЙ

ВІСТІ З РЕГІОНІВ

У Полтавській області ветерани-особи з інвалідністю в наслідок війни отримують можливість знову сісти за кермо

У Полтавській області стартувала ініціатива, яка дозволяє ветеранам з інвалідністю внаслідок війни відновити мобільність без необхідності звертатися до інших регіонів. Проект ініційований ГО «Український Військовий Рух», Полтавським регіональним осередком ГО «Союз осіб з інвалідністю України» - у партнерстві з ТОВ «Виробниче підприємство «Автоснаб» - єдиним підприємством в області, що виконує повний цикл адаптації транспортних засобів для людей з інвалідністю.

Громадська організація «УКРАЇНСЬКИЙ ВІЙСЬКОВИЙ РУХ» (голова Правління – ветеран російсько-української війни Андрій Баранов), Полтавський регіональний осередок ГО «СОЮЗ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ УКРАЇНИ» (багаторічний керівник осередку – Сергій Чумак) та ТОВ «ВИРОБНИЧЕ ПІДПРИЄМСТВО «АВТОСНАБ»» (засновник та керівник – Максим Пелевін) започаткували ініціативу щодо створення Полтавської регіональної програми «Доступний транспорт для ветеранів».

Партнерство закріплене Меморандумом про співпрацю, який передбачає реалізацію комплексної програми соціальної реабілітації ветеранів, що в ході бойових дій от-

римали різні форми інвалідності та втратили можливості самостійного керування автомобілем.

З метою реалізації ініціативи Сторони взяли на себе ряд зобов'язань та намітили конкретні етапи виконання:

1. ГО «Український Військовий Рух», спільно з Полтавським регіональним осередком ГО «Союз осіб з інвалідністю України» забезпечує:

- комунікацію з ветеранами та їх супровід;
- взаємодію з органами влади;
- залучення фінансування для закупівлі необхідного обладнання (в тому числі за рахунок бюджетних програм територіальних громад Полтавської області)
- координацію реалізації програми на рівні Полтавської області.

2. Технічну частину забезпечує ТОВ «ВП АВТОСНАБ» — єдине підприємство в області, що виконує повний цикл адаптації транспортних засобів для людей з інвалідністю.

- окремо зазначаємо, що ТОВ ВП «АВТОСНАБ» виступив з ініціативою щодо проведення за рахунок підприємства технічного монтажу необхідного обладнання, його налаштування та вводу в експлуатацію.

Програма передбачає як переобладнання авто для самостійного керування, так і для перевезення осіб, які пересуваються на колісних кріслах.

Послуги з встановлення та налаштування обладнання для ветеранів здійснюватимуться безоплатно (за рахунок ТОВ ВП «Автоснаб»). Водночас фінансування самого обладнання здійснюватиметься за рахунок державних програм, місцевих бюджетів та донорських коштів.

Окремим напрямом спільної діяльності стане розробка та прийняття Полтавською обласною радою комплексної регіональної програми «Доступний транспорт для ветеранів», яка має закласти системний підхід до вирішення проблеми мобільності ветеранів – осіб з інвалідністю в наслідок війни.

Крім того планується налагодження партнерства з автосалонами Полтавської області, що має дозволити ветеранам – особам з інвалідністю в наслідок війни отримувати пільгові програми придбання власного авто та адаптацію автомобілів без додаткових витрат на роботи з встановлення обладнання.

Реалізація ініціативи запланована протягом 2026 р. та передбачає на першому етапі пілотну адресну підтримку до 100 ветеранів (відповідно до медичних показів) із перспективою масштабування. Експерти відзначають, що запропонована модель, може стати прикладом для інших регіонів України.

ГО «Український Військовий Рух»

СЬОГОДЕННЯ

Більше ніж просто кашель

*Кашлюк — це вкрай небезпечне інфекційне захворювання дихальних шляхів, яке передається повітряно-крапельним шляхом. Воно викликається бактерією *Bordetella pertussis*, а найпоширенішим симптомом хвороби є саме затяжний нападopodobний спазматичний кашель. Єдиний надійний спосіб захистити дитину — вчасна вакцинація.*

В Україні спостерігається стрімке зростання захворюваності на кашлюк з 2023 року. За перші 7 місяців 2025 року зафіксовано 901 випадок, причому майже 90% хворих — це діти.

- Чому важливо подбати про щеплення?

- Кашлюк часто називають «100-денним кашлем». Хвороба виснажує організм і може призвести до серйозних ускладнень:

- пневмонія (запалення легень), яка є найчастішою причиною смерті від кашлюку,
- енцефалопатія (ураження головного мозку) через нестачу кисню під час нападів кашлю,
- судоми та переломи ребер через надричний, спазматичний кашель,
- зупинка дихання, що є критично небезпечним для немовлят перших місяців життя.

Особливо вразливі ті немовлята, які ще не щеплені від кашлюку і чия мама не отримала щеплення від нього під час вагітності.

- Коли роблять щеплення?

- Вакцинація проти кашлюку входить до Національного календаря профілактичних щеплень і є безоплатною. Для захисту дітей використовують комбіновані вакцини (АКДП), які захищають одразу від кашлюку, дифтерії та правця.

Графік щеплень для дітей: первинний курс у 2, 4, 6 місяців, а також — ревакцинація у 18 місяців.

- За якими симптомами можна впізнати кашлюк?

- Перші ознаки схожі на звичайну застуду: нежить, невелике підвищення температури, легкий кашель. Проте за 1-2 тижні кашель посилюється і стає нападopodobним із свистячим вдихом, виснажливим і дуже тривалим. Кашель може не минати кілька місяців навіть після одужання.

Важливо! Якщо ви пропустили щеплення за графіком, зверніться до сімейного лікаря, щоб скласти індивідуальний план наздоганяючої вакцинації.

Також вагітним жінкам (у другому або третьому триместрі) рекомендується щеплення комбінованою вакциною, щоб передати антитіла дитині ще до її народження.

Прес-служба Міністерства охорони здоров'я України.

ТОЧКА ЗОРУ

Інтеграція гендерної рівності та інклюзії

Питання гендерної рівності та інклюзії у відновленні України поступово переходять із декларацій у практику — і це видно з конкретних результатів, які обговорили під час засідання Координаційної ради Платформи гендерного мейнстримінгу та інклюзії під головуванням Віцепрем'єра Тараса Качки.

За 2025 рік вдалося зробити кілька важливих кроків. Зокрема, розроблено Дорожню карту гендерного мейнстримінгу у відновленні — документ, який задає рамку для системних змін. Також проведено моніторинг регіональних планів, і його результати показові: близько 70% областей уже враховують гендерний підхід під час планування відновлення.

І це сигнал, що підхід до відновлення змінюється. Більше уваги приділяється тому, як рішення впливають на різні групи людей, наскільки вони справедливі й доступні.

Паралельно ми обговорили, на чому важливо зосередитися далі — зокрема в межах підготовки до Ukraine Recovery Conference 2026. Йдеться про те, щоб інтеграція гендерної рівності та інклюзії стала наскрізною у всіх напрямках відновлення, а не окремим елементом.

Серед пріоритетів:

- посилення партнерств у сфері гендерно чутливого відновлення;
- підтримка реінтеграції ветеранів і ветеранок;
- розширення економічних можливостей для жінок;
- системна підтримка людей, які постраждали внаслідок війни.

У практиці це означає дуже конкретні речі. Наприклад,

коли відбудовують лікарню чи школу — одразу враховують доступність для людей з інвалідністю. Коли планують економічні програми — думають про можливості для жінок, зокрема тих, хто втратив роботу через війну. Коли говорять про ветеранську політику — враховують потреби і чоловіків, і жінок, і їхніх родин.

Тобто мова вже не про окремі ініціативи, а про зміну логіки рішень: щоб відновлення працювало для різних людей з різним досвідом.

Ця робота важлива тим, що змінює сам підхід до відновлення: від «відбудувати як було» -до «відбудувати краще і для всіх». І поступово це стає не лише наміром, а реальною практикою.

Тетяна ЛОМАКІНА, радниця - уповноважена Президента України з безбар'єрності

АСТРОЛОГІЧНИЙ ПРОГНОЗ НА НАСТУПНИЙ ТИЖДЕНЬ

ОВЕН. Овнам не варто поспішати з висновками, тому що перше враження цього тижня може виявитися яскравішим, ніж у реальності. У роботі можливі ситуації, де знадобиться рішучість, але успіх залежатиме не від тиску, а від уміння діяти зібрано. У відносинах буде важче миритися з недовдоволенням, схильностями та емоційними іграми. Фінансово варто бути обережнішими з імпульсними покупками.

ТЕЛЕЦЬ. Тельцям варто виявити спокійну зібраність — саме вона дає найкращий результат. У роботі добре підуть завдання, де потрібні терпіння, точність, порядок та здатність не піддаватися чужій метушні. У відносинах зросте потреба в надійності, зрозумілості та відчутті, що поряд з вами людина, на яку дійсно можна спертися. Фінансово період сприятливий для наведення порядку та зміцнення бюджету.

БЛИЗНЮКИ. Близнюкам важливо не розпорошуватися і не намагатися брати участь у всьому одночасно, інакше замість просування вперед ви отримаєте лише внутрішню втому. У роботі можливі нові пропозиції, корисні розмови та несподівані завдання, які складуть більш зрозумілу картину. У відносинах стануть помітнішими теми недовдоволення. Фінансово слід уважно стежити за дрібними витратами.

РАК. Для Раків тиждень буде емоційно насиченим. У роботі важливо перевіряти ще раз факти, терміни, домовленості та реальні завдання. У відносинах зросте потреба в теплі, турботі та відчутті, що біля вас ті, які справді чують, а не просто формально присутні. Фінансово це дуже гарний тиждень для маленької ревізії бюджету, перевірки обов'язкових видатків та відмови від того, що не приносить користі.

ЛЕВ. Для Львів тиждень стане яскравішим, теплішим і обнадійливішим. У роботі ви можете отримати можливість проявити себе так, щоб вас помітили за реальні якості, а не за зовнішню подачу. У відносинах зросте потреба в увазі, романтиці, теплі та живому інтересі з боку іншої людини. Фінансово тиждень непоганий, але саме зараз важливо не витратити надто легко на задоволення та гарні емоційні жести.

ДІВА. Діви відчують помітне полегшення, якщо перестануть доводити до ідеалу все поспіль і дозволять собі просто жити трохи простіше. У роботі добре підуть завершення, виправлення, розбір накопиченого та систематизація. У відносинах стане важливішим не зовнішня краса, а відчуття надійності та простої людської участі. Фінансово не варто витрачатися на задоволення та робити покупки на емоціях.

ТЕРЕЗИ. Для Терезів тиждень може стати дуже важливим для відновлення внутрішньої рівноваги. Це може стосуватися розподілу обов'язків, термінів, умов, очікувань. У відносинах тема рівноваги стане однією з найголовніших, і ви особливо ясно відчуєте, де вкладається більше, ніж отримуєте. Фінансово тиждень підходить для відмови від дрібних витрат заради враження та ввічливості.

СКОРПІОН. Скорпіонам варто відпустити те, що тягне назад. У роботі ви можете ясно побачити, який процес, проект, або зобов'язання більше не приносить вам віддачі. Зараз важливо не утримувати старе лише зі звички чи страху змін. У відносинах тиждень посилюватиме тему неможливості миритися з фальшою. Фінансово зараз корисно прибирати все зайве та не витрачати на емоціях.

СТРІЛЕЦЬ. Стрільцям важливо обрати внутрішній орієнтир. У другій половині тижня може з'явитися почуття, що справді веде вас далі. У роботі можливі цікаві розмови, нові контакти, корисні збіги чи несподівані ідеї. У відносинах посилюється потреба у легкості, живому спілкуванні, відчутті свободи та спільного руху вперед. Фінансово тиждень може бути вдалим, але потребує почуття міри.

КОЗЕРІГ. Козерогам варто відпустити контроль та постійну внутрішню напругу. У роботі це добрий період для завершення справ, серйозних розмов, уточнення умов, зміцнення позиції. У відносинах зросте потреба у надійності, простоті та відчутті, що поруч є людина, з якою можна видихнути. Фінансово тиждень сприятливий для бюджету, обов'язкових платежів, розумних рішень та відмови від хаосу у витратах.

ВОДОЛІЙ. Водоліям тиждень принесе відчуття, що ви стоїте на порозі важливого повороту. В роботі може з'явитися дуже корисна розмова, несподівана пропозиція, нестандартне рішення. У відносинах посилюється потреба в чесності та відчутті, що поруч людина, з якою можна не відігравати роль. Фінансово тиждень вимагає розрахунку, особливо якщо вам захочеться вкластися у розвиток.

РИБИ. Рибам важливо перестати розчинятися у чужих настроях та знову повернутися до себе. В роботі саме неясність найсильніше забиратиме ваш ресурс і викликати внутрішню тривогу. У відносинах зросте потреба в ніжності, душевній близькості та відчутті, що вас справді розуміють. Фінансово варто відмовитися від емоційних покупок, туманних пропозицій та рішень, ухвалених на тлі втоми.

ПРЯМУЄМО
РАЗОМ

G | M | F

Transatlantic
Foundation

Випуск створено за фінансової підтримки
Європейського Союзу та Німецького фонду
Маршалла Сполучених Штатів Америки –
Transatlantic Foundation (GMF TF).

Його зміст є виключною відповідальністю
Полтавського регіонального осередку
Громадська організація «Всеукраїнська
організація Союз осіб з інвалідністю України»
і не обов'язково відображає погляди
Європейського Союзу та/або GMF TF.

erim
Equal Rights
& Independent
Media

PROELECT
PROMOTING ACCOUNTABILITY IN ELECTORAL PROCESSES

Газета
«Сила духу»

Реєстраційний № KB 13063-1947 PR
Засновники: ПОО ВО COIU, ВО COIU
Видається за підтримки ВО COIU

Адреса редакції: 36000,
м. Полтава, вул. Соборності,
45, кімната 105.
тел/факс (0532)56-95-60.

Головний редактор:
Сергій Чумак.

E-mail: sergiy229@ukr.net
gazeta-sd@ukr.net

Редакція не завжди
підлягає точку зору авторів
публікації. Автор несе
повну відповідальність
за достовірність інформації.
Редакція залишає за собою
право скорочувати
і редагувати матеріали.

Підписний індекс: 91664
Віддруковано:
м. Вінниця,
вул. Гетьмана Мазепи, 12-б.
Тел.: (0432) 55-63-97, 55-63-98.
Підписано до друку: 06.04.2026 р.
Тираж: згідно заявки.
Замовлення: № 26 13 14